

ENEKO GORRI GANTIER
EUSKARA TEKNIKARIA

Erakargarri edo libre?

Egin dute! EHZ magikoa antolatu dute. 25 urteko gazte belaunaldiak hartu du bere gain, mende laurden betetzen dituen herri festibalaren antolaketa. Ausardia, auzolana eta ilusioari esker, planeta guziak lerrokatu zaizkie. Amesten eta eraikitzen ari giren herri libre baten irudikapena izan dira hiru eguneko festibala eta bi asteko muntaketa/desmuntaketa. Irisarrin bildu da Euskal Herria. Zuzenezuzenean. Hau ez zen Iparraldea Zuzenezuzenean, ezta Grand-Sud-Ouest Zuzenezuzenean. Zazpi lurraldeak bildu dituen EHZ izan da. Ipar-Hego-Eki-Mende. Eta goxo zen! Hala ere, aitzineko edizioak ezagutu ditugunon artean, batzuek faltan sumatu dute euskal mundutik kanpoko publikoa.

1996an antolatu zen lehen festibala, egoera erabat desberdinean. Garai hartan, egitasmo bateratzaile eta egituratzailea irudikatu zuten, kostalde eta barnealdeko gazteria kohesionatzeko. Jende askorentzat, gure mundura sartzeko atea izan zen EHZ. Eta eskuineko lur frantsestu horietan, badugu oraindik holako tresnen beharra. Azken urteetako garaipentxoek ez digute ahantzarazi behar zein egoeratan gauden. Familia eta ingurune erdalduneko ekintzaileak naiz; Miarritzen sortu, Angelun handitu eta Baionan eskolatua. Barneratua dut, beraz, jende berria gure borrokara lotu behar dugula, ezkerretik, internazionalismotik

eta feminismotik eraiki nahi badugu gure etorkizuna.

Aldiz estrategia guzia ezin dugu erakargarritasunean oinarritu. Sedukzioak bestearengana urrats bat egitera garamatza; berez, hori sana da. Baina gure posizioak asimetrikoak dira. Frangotan, gure diskurtsoa irisgarriago izateko, moztortzen hasten gara, deskafeinatzen dugu, parekoaren hizkera, hizkuntza eta onarpen heinera egokituz. *Why not?!* Baina behar ditugu ere gure baloreak errealitate bihurtzen dituzten espazioak. Autoafirmaziorako, autoestimurako, autoformakuntzarako, saretzeko... Eta urriak dira espazio hauek gaur egun.

Urtez urte, konfiantzan eta arduran transmititu den tresna da EHZ. Sortzaile belaunaldien alaba-emeak dira orain ardura postuetan. Gaurko gazte baten gogo eta beharrak, ez dira duela 20 urteko gazte batenak. Herri ekimenez, jendarte asko aldatu da. EHZ horren lekuko da, eta gazteria horren fruitua. Gure aitzinekoek ez zituzten ikastolak sortu gazteak frantses munduaren begietan 'erakargarri' izateko; haien buruaren jabe eta libre izateko baidarik. Eta hala izateaz poztu behar genuke. Eta bitartean, berrasmatu beharko ditugu sozializazio eta inklusiorako espazio berririk. Paturik ez da; errealitatea eraldatzeko gaitasuna dugu! ●

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA IDAZLEA

Fikzioaren gramatika II: non(go)

("Fikzioa omen da komunikazioa, norberaren interpretazioa ez bezala. Fikzioa omen da egia, gezurra ez bezala. Fikzioa omen da errealitatea, fikzioa bera ez bezala". A. Alieva)

Hiztegi Batuan "Non forma 5 sarrertan aurkitu da" irakurri duzun arren, irudipena izan duzu ondotik askoz ere emaitza gehiago daudela. Gainera –sekula ez zara ongi-ongiri moldatu gramatikarekin-kategoria ezberdinak ere badituela ohartu berri zara: adberbioak ospe nagusia ematen badio ere, ez omen da haren lan bakarra; baldintzak jartzen ere badaki, adibidez.

Gaur egunean, non gauden adieraztea kontu fisikoa baino gehiago da. Lanerako agiri ofizialetan, erlatibitatearen legea go-goan-edo, bilera esteka batean egin dela idaztera eta irakurtzera ohitu zara. Espazioa eta denbora elkartu diren honetan, gero eta gatazkatsuago suertatzen ari da zehaztea bakoitza non dagoen. Zertan. Norekin.

Halako batean izugarri murriztu da bilaketa semantikoa, toki orotako ingelesezko "go" erantsi duzunean: "Zer tokitakoa". Eta hortxe zabaldu da, segur aski ere, esparrurik interesgarriena; etengabe berritzen baitira nongoaren gaineko eztabaida zaharrak. Emari agorrezina du bizidunen jarioak. ●